

Triptiek van de waanzin

De nieuwe koers van Kameropera Transparant

*Een gesprek met Guy Coolen en regisseur Ian Burton
over drie muziektheaterstukken van Peter Maxwell Davies.*

Peter Maxwell Davies (1934) is een internationaal zeer gewaardeerd en veel gespeeld componist, alleen in België is er amper werk van hem te horen geweest. Twee van zijn topwerken *Miss Donni-thorne's Maggot* en *Eight Songs for a Mad King* zouden hier zelfs nooit zijn uitgevoerd. Kameropera Transparant neemt met de programmering van deze werken een nieuwe start, met Guy Coolen als nieuwe artistiek directeur. Een gesprek met Guy Coolen en met regisseur Ian Burton.

Etcetera: Het werk van Peter Maxwell Davies dat jullie brengen is hedendaags en zelfs nu nog - ruim twintig jaar nadat het geschreven is - muzikaal experimenteel te noemen. Het is eigenlijk ook geen kameropera, maar eerder muziektheater. Daarbij komt dat jullie de twee stukken voor zang combineren met een dansstuk. Betekent dit dat Transparant een andere weg inslaat?

Guy Coolen: Ja en neen. De eindeloze discussie of we op werken als dit nu de term opera of muziektheater moeten plakken, vind ik banaal. Wij willen gewoon goed werk brengen, waar muziek één van de belangrijkste elementen is. In het geval van Maxwell Davies kan dat zelfs een dansstuk zijn, hoewel dat uiteraard niet onze prioriteit wordt, maar het kan wel een uitdaging zijn. Deze drie relatief korte werken van Maxwell Davies zijn overigens al zo vaak gebracht

dat ze tot het klassiek hedendaagse repertoire behoren.

Etcetera: Transparant blijft dus kiezen voor repertoire?

Guy Coolen: Transparant heeft steeds repertoire willen brengen en af en toe een creatie, en dat wil ik zo houden. In het landschap dat de Raad voor Muziektheater en de Minister van Cultuur geschapen hebben houdt een aantal organisaties zich bezig met het creëren van nieuwe dingen. Wij willen op een interessante manier repertoire brengen. Wat mij betreft is dat niet noodzakelijk altijd Mozart of Pergolesi. Er is zo veel en binnen die veelheid probeer ik een keuze te maken, waarbij dan ook nog een zekere coherentie te merken zal zijn. Relevantie voor de hedendaagse maatschappij is uiteraard belangrijk, maar mag ook niet overtrokken worden. Het is binnen de kunstenwereld zo'n leeg cliché geworden. In de stukken die ik zal programmeren de komende jaren zal de 'vereen-zaming' vaak aanwezig zijn, omdat dat voor mij één van de belangrijkste kwalen is van onze maatschappij, maar eigenlijk heeft die eenzaamheid altijd bestaan en is het dus een universeel thema.

In het geval van Maxwell Davies is het een uitdaging om deze drie stukken op één avond te programmeren. Wij zien dit als een triptiek, waarin de eenzaamheid

en de waanzin centraal staan. Ook de religieuze thematiek is sterk aanwezig, vooral in het dansstuk *Vesalii Icones*, waar de danser herrijst als anti-christ. We kozen 1 april als première dag, wat de dag van de 'zotten' is en dit jaar tevens Goede Vrijdag. Wat wil je nog meer?

Etcetera: Ian Burton zal de werken van Maxwell Davies regisseren. Voor velen in Vlaanderen is hij een onbekende.

Guy Coolen: Ik heb Ian Burton leren kennen in De Vlaamse Opera, waar hij als dramaturg en medewerker van Robert Carsen betrokken is bij de Puccini-cyclus. Zonder een oordeel te willen vellen over het belang van de opera's van Puccini, vind ik de manier waarop zij deze 'kaskrakers' brengen bijzonder interessant. Ze zijn niet de grote experimentelen, maar maken het publiek toch vertrouwd met een nieuwere kijk. Ian Burton speelt bij het bedenken van de concepten een heel belangrijke rol. Hij is enorm belezen en heeft naast een aantal poëziebundels en toneelstukken ook studies over muziek en theater geschreven. Daarnaast heeft hij dramaturgie en theatergeschiedenis gedoceerd. Alvorens hij met Robert Carsen begon te werken heeft hij zelf geacteerd en geregisseerd. Voor een moeilijk werk als dit van Maxwell Davies is hij dan ook een, hoop ik, schitterende keuze. Hij is iemand die het métier kent en vertrouwd is met opera, wat voor mij een noodzaak is. Er zijn voorbeelden genoeg van interessante theaterregisseurs die denken dat ze de opera kunnen vernieuwen, maar het medium onvoldoende kennen.

Ian Burton zal samenwerken met Jan Thomaes als ontwerper. Jan Thomaes is architect en is bij het grotere publiek misschien bekend omdat hij samen met twee anderen het Belgisch Paviljoen voor de wereldtentoonstelling in Sevilla heeft ontworpen. Vroeger heeft hij ook nog in de Munt gewerkt. Tot hier toe blijkt deze combinatie perfect te werken.

Etienne Siebens en zijn Prometheus Ensemble staan in voor het muzikale, met Mireille Capelle en Henk Lauwers als zangers. Lucius Romeo-Fromm is de danser en Thierry Smits verzorgt de choreografie.

Kruisiging

Etcetera: Guy Coolen vertelde dat jullie samen beslist hebben de drie stukken te brengen op één avond. Waarom?

Ian Burton: Guy dacht eraan om twee